

แนวทางการศึกษาต่อคณะนิติศาสตร์

การเรียนการศึกษาวิชานิติศาสตร์ในปัจจุบันนับว่ามีแนวโน้มที่เพิ่มมากขึ้น เนื่องจากความรู้วิชานิติศาสตร์หรือเรียกกันสั้นๆว่า “กฎหมาย” เป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันตั้งแต่เกิดจนตาย เช่น การแจ้งเกิดหรือการแจ้งว่ามีคนตายกฎหมายก็มีการกำหนดไว้อย่างชัดเจน นอกจากนี้แล้วเรื่องสิทธิและเสรีภาพเป็นเรื่องที่มีความสำคัญมากอีกเรื่องหนึ่ง เพราะเหตุว่าในปัจจุบันนี้จะพบว่ามีการละเมิดสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่นมากขึ้นไม่ว่าจะเป็นประชาชนทั่วไปละเมิดสิทธิด้วยตนเอง เช่น การฆ่า การข่มขืน การทำร้ายร่างกาย เป็นต้น หรือเป็นกรณีที่องค์กรของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองละเมิดสิทธิของประชาชน เช่น ตำรวจจับประชาชนซึ่งไม่ได้กระทำความผิด เป็นต้น ด้วยเหตุนี้จึงมีผู้ต้องการที่จะเรียนกฎหมายเพื่อที่จะให้รู้ถึงสิทธิและหน้าที่ของตนเองว่าตนเองสามารถทำอะไรได้หรือทำอะไรไม่ได้ในสังคม เจ้าหน้าที่ของรัฐเมื่อละเมิดสิทธิและเสรีภาพของประชาชนได้หรือไม่แล้วถ้ามีการละเมิดผลที่เกิดตามมาจะเป็นอย่างไรประกอบกับสิ่งสำคัญที่สุดที่มีผู้สนใจเรียนกฎหมายก็คือต้องการประกอบวิชาชีพกฎหมายไม่ว่าจะเป็น ผู้พิพากษา อัยการ ทนายความ นิติกร อาจารย์ ที่ปรึกษากฎหมาย พนักงานฝ่ายปกครอง ตำรวจ ฯลฯ ซึ่งการประกอบวิชาชีพเป็นนักกฎหมายได้ต้องมีการศึกษากฎหมายจนมีความความรู้ ความชำนาญ เพื่อที่จะนำความรู้เหล่านั้นไปใช้ในการประกอบวิชาชีพในอนาคตได้

แหล่งการศึกษาหรือสถาบันที่มีการเรียนการสอนมีทั้งในระดับวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยก็นับว่าเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญเพราะสถานที่แต่ละแห่งนั้นมีการเรียนการสอนที่แตกต่างกันไป แต่อย่างไรก็ตามสิ่งที่เรียนเหมือนกันทุก

มหาวิทยาลัยและไม่สามารถปฏิเสธได้ก็คือการเรียน “กฎหมาย” มหาวิทยาลัยที่มีผู้สนใจที่จะเข้าศึกษาต่อในสาขาวิชากฎหมายในปัจจุบันนี้จะพบว่ามีจำนวนเพิ่มมากขึ้นมีทั้งมหาวิทยาลัยเปิดและมหาวิทยาลัยปิด มหาวิทยาลัยของรัฐและมหาวิทยาลัยเอกชน ซึ่งต่างกับในอดีตที่มีเพียงไม่กี่แห่งเท่านั้น มหาวิทยาลัยที่มีผู้ต้องการเข้าศึกษาต่อในคณะนิติศาสตร์มากเป็นอันดับต้นๆของประเทศไทยได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ก่อนที่จะเข้าสู่เนื้อหาการเตรียมตัวเรียนกฎหมายและการเรียนการสอนในคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ผู้เขียนขอแนะนำตัวก่อนว่าผู้เขียนชื่อ ว่าที่ร้อยตรี คุชฎี ไทคำ จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายที่โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา พุทธมณฑล ปีการศึกษา

2550 และหลังจากนั้นได้เข้าศึกษาต่อที่คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ซึ่งผู้เขียนจะขอกล่าวถึงการเตรียมตัวในการศึกษาและการเรียนการสอนในคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ดังจะกล่าวต่อไป

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นคณะที่เก่าแก่และทรงคุณค่าที่สุดแห่งหนึ่งในประเทศ

ไทย คณะนิติศาสตร์มีประวัติความเป็นมายาวนาน รวมทั้งมีบทบาทที่สำคัญในทาง การเมืองและการปกครองของประเทศไทยหลายครั้ง นอกจากคณะนิติศาสตร์จะมี ชื่อเสียงทั้งด้านวิชาการกฎหมายอันเป็นที่ประจักษ์แก่บุคคลทั่วไปแล้ว คณะนิติศาสตร์ ยังเป็นองค์กรสำคัญที่ให้บริการสังคม อาทิ การให้ความช่วยเหลือด้านกฎหมายแก่ ประชาชนและการให้คำปรึกษาด้านกฎหมายแก่หน่วยงานของรัฐ เป็นต้น และยังทำ

หน้าที่ในการปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีของนักศึกษากฎหมายที่มีต่อสังคมไทย ดังคำขวัญที่ว่า “ฉันรัก ธรรมศาสตร์ เพราะธรรมศาสตร์สอนให้ฉันรักประชาชน”

ในด้านการเรียนการสอนคณะนิติศาสตร์ได้จัดให้มีการศึกษาและ ค้นคว้าในสาขาวิชานิติศาสตร์โดยเป็นการศึกษาชั้นสูงเพื่อเสริมสร้างให้มี วัฒนธรรมในประเทศไทย มีการอบรมนักศึกษาให้มีความรู้ความสามารถ ในด้านกฎหมายให้สามารถเข้าใจกฎหมาย วิเคราะห์กฎหมายและเสนอ

ความเห็น ในทางกฎหมายได้ อบรมนักศึกษาให้มีคุณภาพจริยธรรมในการประกอบวิชาชีพกฎหมายเพื่อ ความยุติธรรมและเพื่อประโยชน์แก่สังคม อบรมนักศึกษาให้มีความพร้อมที่จะประกอบวิชาชีพในสังคม พร้อมที่จะพัฒนาตนเองทั้งในด้านความรู้ความประพฤติเพื่อประโยชน์แก่ประเทศชาติ มีความเข้าใจปัญหา และเห็นใจเพื่อนมนุษย์ นอกจากผลิตนักกฎหมายให้มีความรู้ความสามารถทางกฎหมายแล้ว นักกฎหมาย ยังจะต้องประพฤติตนอยู่ในกรอบจรรยาบรรณ มีความหนักแน่น มั่นคง มีความสำนึกทางสังคมและ รับผิดชอบในวิชาชีพนักกฎหมาย

สำหรับคุณสมบัติของผู้ที่ต้องการเรียนกฎหมายนั้น เช่น เป็นผู้ที่มีความตั้งใจรักความยุติธรรม รัก ความถูกต้อง เป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์ ซึ่งเป็นคุณสมบัติส่วนหนึ่งของการเป็นนักกฎหมายที่ดี แต่อย่างไรก็ตามสิ่ง เหล่านี้จะถูกปลูกฝังและถูกอบรมบ่มเพาะจากการเข้ามาเป็นนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ให้เป็นผู้ที่มีความคิด เป็นนักกฎหมาย (legal mind) เมื่อเข้ามาเรียนกฎหมายแล้วจะพบว่าทำไมเรื่องนี้กฎหมายตัดสินแบบนี้ ทำไมเรื่องนั้นกฎหมายตัดสินแบบนั้นซึ่งไม่ยุติธรรมเอาเสียเลยซึ่งเราจะพบว่ามันเป็น “ ความยุติธรรมตาม

กฎหมาย” ดังนั้นแม้ในบางเรื่องกฎหมายจะไม่ยุติธรรม แต่ในฐานะที่เราเป็นนักกฎหมายเราก็ต้องใช้กฎหมายให้เกิดความยุติธรรมมากที่สุด

การรับสมัครและแนวทางการรับเข้าศึกษา

- การรับเข้าศึกษาโดยผ่านการคัดเลือกกลาง (Admissions) เป็นไปตามประกาศของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.)
- การรับเข้าศึกษาโดยมหาวิทยาลัยคัดเลือกเอง (สอบตรง)

ศูนย์รังสิต

โครงการรับตรง (ทั่วประเทศ)	300 คน
Admission (ทั่วประเทศ)	200 คน
โครงการนักเรียนดีจากชนบท	30 คน
โครงการนักเรียนเรียนดีในเขตเมือง	5 คน
โครงการนักเรียนผู้มีความสามารถดีเด่นในการกีฬา	20 คน
โครงการนักเรียนผู้พิการ	2 คน
โครงการส่งเสริมนักเรียนเรียนดีภาคกลาง	1 คน
โครงการมหาดไทย	1 คน
รวม	559 คน

ศูนย์ลำปาง

โครงการรับตรง (เฉพาะ 17 จังหวัดในภาคเหนือ)	120 คน
Admission (ทั่วประเทศ)	80 คน
รวม	200 คน

หลักสูตร

ในระดับปริญญาตรีจะเป็นหลักสูตรหลักสูตรนิติศาสตร์บัณฑิต แบ่งออกเป็นประเภท คือ ปริญญาตรี ภาคปกติ และภาคบัณฑิต ภาคปกติก็คือจะเรียกบุคคลที่เข้าศึกษาหลังจากจบมัธยมศึกษาตอนปลายแล้ว ส่วนภาคบัณฑิตจะเป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีในสาขาอื่นที่ไม่ใช่สาขานิติศาสตร์มาแล้วและมาศึกษาต่อที่คณะนิติศาสตร์

นอกจากนั้นการศึกษาในภาคปกติจะมีการศึกษาในภาคฤดูร้อนซึ่งจะเริ่มเรียนประมาณปลายเดือน มีนาคม สำหรับการศึกษาในภาคฤดูร้อนนั้นจะแบ่งเป็น 2 กรณี คือกรณีแรกเป็นการลงทะเบียนสอบสำหรับ สำหรับผู้ที่สอบไม่ผ่านในภาคการเรียนที่ 1 หรือ 2 ส่วนกรณีที่ 2 ก็คือเป็นการลงทะเบียนเรียนสำหรับผู้ที่ ต้องการเรียนวิชาเลือกเพื่อเก็บหน่วยกิตสำหรับวิชาโทหรือวิชาเลือกเสรี

➤ ระยะเวลาศึกษา

การศึกษาระดับปริญญาตรี ภาคปกติ จะมีระยะเวลาการศึกษา 4 ปี ส่วนภาคบัณฑิตจะมีระยะเวลา การศึกษา 3 ปี

➤ สถานที่ศึกษา

ปัจจุบันมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์แบ่งการเรียนการสอน ออกเป็น 4 ศูนย์คือ ท่าพระจันทร์ ศูนย์รังสิต ศูนย์ลำปาง และ ศูนย์พัทยา การศึกษาในคณะนิติศาสตร์สำหรับภาคปกติ จะศึกษาที่ศูนย์รังสิตตลอดระยะเวลา 4 ปี สำหรับ ภาคบัณฑิตและการศึกษาภาคฤดูร้อนจะศึกษาที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์

โครงการรับตรง

กฎหมายและนักกฎหมายมีส่วนสำคัญในการมีบทบาทในการสร้าง ความยุติธรรม และความเป็นธรรมในสังคมตลอดจนการพัฒนาประเทศชาติ นอกจากการมีนักกฎหมายที่ดี จะต้องมึนักกฎหมายที่ดีทั้งคุณวุฒิ และ จริยธรรมมีวิญญูณของนักกฎหมาย การที่จะคั่นหานักกฎหมายที่ว่านี้ จะต้องปลูกปั้นกันตั้งแต่การคัดเลือกบุคคลที่เหมาะสมและให้บุคคลที่เหมาะสมมีโอกาสที่จะเข้ามาเรียนมา

ศึกษากฎหมาย ในคณะนิติศาสตร์ จึงได้จัดตั้งโครงการส่งเสริมการศึกษาวิชานิติศาสตร์ขึ้นเมื่อปีการศึกษา 2539 จนถึงปัจจุบัน เพื่อคัดเลือกผู้ที่มีความตั้งใจที่จะเข้าศึกษากฎหมายในคณะนิติศาสตร์โดยตรง

» วิธีการคัดเลือกโดยการรับตรง

1. จะคัดเลือกนักเรียนที่กำลังเรียนชั้น ม.6 สายสามัญที่สนใจและตั้งใจที่จะเลือกเรียนนิติศาสตร์เป็นลำดับแรก
2. นักเรียนที่มีสิทธิ์ได้รับการคัดเลือกเข้าศึกษาในคณะนิติศาสตร์จะต้องผ่านการสอบข้อเขียน และสัมภาษณ์
3. เมื่อได้รับการคัดเลือกและแสดงความจำนงเข้าศึกษาแล้วจะตัดสิทธิ์การสอบ Admission ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.)

» คุณสมบัติของผู้สมัครสอบโครงการรับตรง

1. ผู้สมัครต้องเป็นผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) สายสามัญ
2. ผู้สมัครต้องมีคะแนนเฉลี่ยสะสม ตั้งแต่ชั้น ม.4 – ม.5 รวม 4 ภาคการศึกษา ไม่ต่ำกว่า 2.75
3. ผู้สมัครต้องเป็นผู้ที่รักความเป็นธรรม และมีความตั้งใจที่จะเข้าศึกษาวิชากฎหมายอย่างแท้จริง

» เกณฑ์การคัดเลือกโดยการรับตรง

องค์ประกอบวิชาและค่าน้ำหนักแต่ละวิชาที่ใช้ในการสอบคัดเลือก (สอบข้อเขียน) รวม 100 คะแนน ดังนี้

1. วิชาความถนัดเชิงวิชาการ (Scholastic Aptitude Test-SAT) (20 คะแนน)
2. วิชาภาษาอังกฤษ (20 คะแนน)
3. วิชาเฉพาะ (60 คะแนน)
  - วิชาความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับกฎหมาย (10 คะแนน)
  - วิชาความสามารถในการใช้เหตุผลทางกฎหมาย (30 คะแนน)
  - วิชาย่อความ (10 คะแนน)
  - วิชาเรียงความ (10 คะแนน)

ระบบ Admission

การรับเข้าศึกษาโดยผ่านการคัดเลือกกลาง (Admissions) จำนวน 280 คน เป็นไปตามประกาศของ
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) โดยคณะนิติศาสตร์มีรูปแบบการคัดเลือกดังนี้

ศูนย์รังสิต

พื้นฐานวิทยาศาสตร์จำนวน	110 คน
พื้นฐานศิลปศาสตร์จำนวน	45 คน
รูปแบบที่ 2 เลือกสอบวิชาภาษาฝรั่งเศสจำนวน	15 คน
รูปแบบที่ 2 เลือกสอบวิชาภาษาเยอรมันจำนวน	15 คน
รูปแบบที่ 2 เลือกสอบวิชาภาษาจีนจำนวน	15 คน
รูปแบบที่ 2 เลือกสอบวิชาภาษาญี่ปุ่นจำนวน	15 คน

ศูนย์ลำปาง

พื้นฐานวิทยาศาสตร์จำนวน	45 คน
พื้นฐานศิลปศาสตร์จำนวน	20 คน
รูปแบบที่ 2 เลือกสอบวิชาภาษาฝรั่งเศสจำนวน	5 คน
รูปแบบที่ 2 เลือกสอบวิชาภาษาเยอรมันจำนวน	5 คน
รูปแบบที่ 2 เลือกสอบวิชาภาษาจีนจำนวน	5 คน
รูปแบบที่ 2 เลือกสอบวิชาภาษาญี่ปุ่นจำนวน	5 คน

ปัจจุบันมีการวัดผลโดยการสอบ GAT – PAT หรือถ้าหากว่าในอนาคตจะมีการเปลี่ยนแปลง
หลักเกณฑ์หรือวิธีการในการวัดผลในส่วนของการรับเข้าศึกษาในคณะนิติศาสตร์ ก็ขอให้ผู้อ่านได้ทำความเข้าใจ
เข้าใจวิธีการวัดผลนั้นๆอย่างละเอียดและรอบคอบว่าจะต้องใช้คะแนนในรายวิชาใดมาคิดคำนวณและ

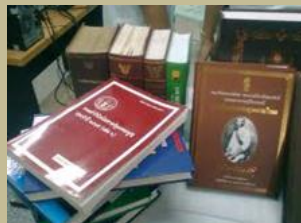
จะต้องสอบในวิชาใดบ้าง เพราะมีฉะนั้นแล้วก็จะเสียโอกาสในการเรียนในคณะและมหาวิทยาลัยที่ต้องการไปอย่างน่าเสียดาย

ปริญญาตรี ภาคปกติ

➤ การลงทะเบียนเรียน การเรียนในคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์จะใช้วิธีการจดทะเบียนเรียนแบบวิธีการที่เรียกว่า “ขอโควตา” เช่น การเรียนวิชาความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับกฎหมายและระบบกฎหมายมีอาจารย์สอนทั้งหมด 3 ห้องหรือ 3 section แต่ละห้องอาจารย์ที่สอนจะไม่ใช่คนเดียวกัน การจองโควตาก็คือต้องเลือกห้องที่เราอยากเรียน 3 อันดับเรียงลำดับ 1 ถึง 3 หลังจากนั้นระบบจะทำการเลือกห้องให้เราหากได้อันดับแรก ก็อาจจะได้อันดับ 2 หรือ 3 หากไม่ชอบก็สามารถเปลี่ยนห้องเรียนได้ในช่วงระยะเวลาเพิ่ม-ถอน

➤ การสอนหรือการบรรยาย การสอนในคณะนิติศาสตร์นอกจากการสอนโดยอาจารย์ประจำคณะแล้ว ทางคณะก็ได้มีการเชิญอาจารย์จากคณะอื่นหรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัยเช่น ผู้พิพากษา ตุลาการ อัยการ ทนายความ ที่ปรึกษาทนายความ มาสอนในตำแหน่งที่เรียกว่า “อาจารย์พิเศษ”

➤ การเรียน สำหรับการเรียนจะไม่มีการเช็คชื่อเข้าห้องเรียน ใครจะเข้าเรียนหรือไม่ก็ได้ ช่วงเวลาเรียน อาจจะว่างทั้งวันหรือมีเรียนเพียงแค่ครึ่งเช้าหรือครึ่งบ่าย แต่ว่าแม้จะมีเวลาว่างแต่ก็ต้องแบ่งเวลาการทำกิจกรรม การอ่านหนังสือให้มีความเหมาะสมเพราะว่าการเรียนกฎหมายต้องอ่านหนังสือมากบางวิชาอาจจะต้องอ่าน 2 ถึง 3 เล่มซึ่งยังไม่รวมตัวบทกฎหมายที่เป็นมาตราที่จะต้องทำความเข้าใจอีก หากไปเริ่มอ่านช่วงใกล้สอบอาจทำให้อ่านไม่ทันผลที่ตามมาคืออาจจะทำข้อสอบไม่ได้และอาจทำให้สอบตกได้ ในการเรียนกฎหมายมีคำถามเสมอว่าต้องจำเลขมาตราหรือไม่ คำตอบก็คือไม่จำเป็นแต่ถ้าสามารถจำได้ก็จะดีเพราะจะทำให้เราสามารถจำรายละเอียดหรือเนื้อหาของมาตรานั้นได้ดีขึ้น นอกจากนั้นการเข้าเรียนก็เป็นเรื่องสำคัญเพราะว่าอาจารย์ก็มักจะนำสิ่งที่สอนในห้องเรียนไปออกข้อสอบเมื่อเข้าเรียนและอ่านหนังสือประกอบไปด้วยก็จะเพิ่มความเข้าใจได้มากขึ้น แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นก็แล้วแต่วิธีการเรียนของแต่ละคนด้วยว่าเรียนแบบไหนจะเข้าใจได้มากกว่า จะอ่านหนังสืออย่างเดียวแล้วไปสอบ หรือเข้าเรียนและอ่านหนังสือด้วยแล้วไปสอบ หรือเข้าเรียนอย่างเดียวแต่ไม่อ่านหนังสือแล้วไปสอบ ซึ่งแต่ละวิธีก็

สามารถทำให้สอบผ่าน ได้อย่างที่กล่าวข้างต้นแล้วว่าแล้วแต่วิธีการเรียนของแต่ละคนด้วยว่าเรียนแบบไหน จะเข้าใจได้มากกว่า

หนังสือที่ใช้เรียนจะไม่มีใครจัดเตรียมให้เหมือนอย่างมัธยมจะต้องซื้อเองโดยทาง คณะได้จัดให้มีร้านจำหน่ายหนังสือไว้บริการนักศึกษาด้วย นอกจากนี้สิ่งที่สำคัญ ที่สุดที่จะขาดเสียไม่ได้เลยในการเรียนก็คือประมวลกฎหมาย

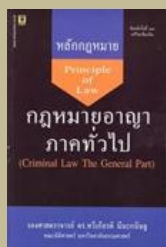

วิชาที่เรียนนั้นแบ่งออกเป็น

(ก) วิชาพื้นฐานทั่วไปเป็นวิชาพื้นฐานของมหาวิทยาลัยสำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่จะต้องลงทะเบียน เรียนเช่น หมวดมนุษยศาสตร์ หมวดสังคมศาสตร์ หมวดวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์หรือคอมพิวเตอร์ หมวดภาษา

(ข) วิชาเฉพาะด้าน

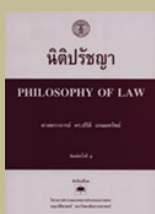
ชั้นปีที่ 1 ได้แก่ วิชาความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับกฎหมายและระบบกฎหมาย กฎหมาย ลักษณะนิติกรรมสัญญา

ชั้นปีที่ 2 ได้แก่ กฎหมายลักษณะหนี้ กฎหมายลักษณะละเมิด จัดการงาน นอกสิ่ง ลากมีควรวได้ กฎหมายลักษณะทรัพย์สิน กฎหมายอาญา : ภาคทั่วไป กฎหมายอาญา : ภาคความผิด กฎหมายมหาชนเบื้องต้น เอกเทศสัญญา 1 เอกเทศสัญญา กฎหมายลักษณะ ประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน กฎหมายรัฐธรรมนูญ ระบบศาลและหลักทั่วไปว่าด้วยวิธี

พิจารณาคดี

ชั้นปีที่ 3 ได้แก่ กฎหมายลักษณะครอบครัว กฎหมายลักษณะหุ้นส่วน-บริษัท กฎหมาย ลักษณะตัวเงิน กฎหมายปกครอง 1 กฎหมายปกครอง 2 กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา กฎหมายลักษณะมรดก กฎหมายลักษณะประกันภัย กฎหมาย ลักษณะพยาน กฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีเมือง

ชั้นปีที่ 4 ได้แก่ กฎหมายแรงงาน ประวัติศาสตร์กฎหมายไทย กฎหมายระหว่าง ประเทศแผนกคดีบุคคล กฎหมายการคลังและภาษีอากร นิติปรัชญา หลักวิชาชีพนัก กฎหมาย

(ค) วิชาโทหรือวิชาเลือกทางกฎหมายหรือวิชาเลือกเสรี วิชาโทนั้นเป็นการเก็บหน่วยกิตวิชานอกคณะ เช่น โทการเมืองการปกครอง โทบริหารรัฐกิจ ส่วนวิชาเลือกทางกฎหมายนั้นเป็นการศึกษาวิชาเลือกของ คณะนิติศาสตร์เพื่อขอรับประกาศนียบัตรความรู้เฉพาะด้านในสาขาใดสาขาหนึ่งใน 4 สาขา ได้แก่ สาขากฎหมายแพ่ง สาขากฎหมายพาณิชย์ธุรกิจ สาขากฎหมาย มหาชน สาขาวิชาชีพในกระบวนการยุติธรรม

➤ การวัดผล การเรียนกฎหมายจะไม่ใช้วิธีวัดผลโดยทำข้อสอบ ตัวเลือกซึ่งจะไม่สามารถวัดผลการวินิจฉัยข้อเท็จจริง การให้เหตุผล การใช้ การตีความกฎหมายอันเป็นส่วนสำคัญในการประกอบวิชาชีพได้เลย (ยกเว้นวิชาที่เป็นตัวเลือก) การวัดผลส่วนใหญ่จะเป็นแบบ “ อัตนัย ” หรือการเขียนตอบ

ข้อสอบจะมีทั้งหมด 5 ข้อ 100 คะแนน เกณฑ์สอบผ่านคือ 60 คะแนน แต่อาจมีบางวิชาที่จะให้ ทำรายงานด้วย เช่น คะแนนรายงาน 40 คะแนน เขียนตอบ 60 คะแนน หรืออาจจะเป็นการทำรายงาน คะแนนเข้าห้องเรียน ทำการทดสอบย่อย (Quiz) ก็ได้ซึ่งกรณีหลังนี้ส่วนใหญ่จะเป็นวิชาเลือกทั้งนี้อยู่ที่ คุณพินิจของอาจารย์ผู้สอน นอกจากนั้นการสอบของคณะนิติศาสตร์จะแตกต่างกับการสอบของคณะอื่นๆ ตรงที่เฉพาะวิชาของคณะไม่มีการสอบกลางภาค จะเป็นการสอบปลายภาคอย่างเดียว

ลักษณะของข้อสอบแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะได้แก่

(ก) ข้อสอบอุทธรณ์หรือข้อสอบตุ๊กตา เช่น นาย ก ใช้ปืนยิงนาย นาย ข นาย ก จะมีความผิด อาญาฐานใด เป็นต้น

(ข) ข้อสอบบรรยาย เช่น วัตถุแห่งนี้ คืออะไรจงอธิบาย

(ค) ข้อสอบกึ่งบรรยายกึ่งอุทธรณ์ เช่น การกระทำโดยประมาท หมายความว่าอย่างไร นาย ก ขับรถยนต์ในตอนกลางคืนด้วยความเร็ว 120 กิโลเมตรต่อชั่วโมงขณะนั้นมีฝนตกหนักถนนลื่นทำให้รถยนต์ ของนาย ก เสียหลักพุ่งชนเด็กชายดำซึ่งยืนอยู่บ้านจนเสียชีวิต ดังนี้ การกระทำของนาย ก มีความผิดอาญา ฐานประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตายหรือไม่จงอธิบาย เป็นต้น

การเรียนแบ่งออกเป็น 2 ภาคการศึกษา หากนักศึกษาคนใดที่สอบไม่ผ่านใน รายวิชาใดก็ต้องสอบแก้ตัวในภาคการศึกษาที่ 3 หรือภาคฤดูร้อนซึ่งจะไม่มีการเรียน

การสอนซ้ำอีกในภาคนี้แต่จะเป็นการลงทะเบียนเพื่อสอบแก้ตัว หากยังสอบไม่ผ่านอีกก็ต้องลงทะเบียนเรียนใหม่ในปีการศึกษาต่อไป

การประกอบวิชาชีพ

เมื่อสำเร็จการศึกษานิติศาสตร์บัณฑิตแล้ว บัณฑิตแต่ละคนก็มีเป้าหมายที่จะประกอบวิชาชีพทางกฎหมายหรือจะทำงานอย่างอื่นซึ่งมีความแตกต่างกันออกไป บางคนก็อาจจะเรียนต่อเนติบัณฑิต บางคนก็อาจจะเรียนต่อปริญญาโทหรือปริญญาเอกในประเทศไทยหรือต่างประเทศซึ่งก็แล้วแต่ที่ว่าแต่ละคนมีเป้าหมายที่จะประกอบอาชีพอะไร

ผู้พิพากษา หลักเกณฑ์และคุณสมบัติการสอบเป็นผู้พิพากษาก็ต้องเป็นไปตามที่ศาลยุติธรรมหรือคณะกรรมการตุลาการกำหนดไว้ เช่น ต้องสอบได้ปริญญาตรีทางนิติศาสตร์และสอบได้เนติบัณฑิตและต้องเป็นอัยการมาก่อน หรือเป็นทนายความมาก่อน หรือเป็นเป็นอาจารย์ในมหาวิทยาลัยของรัฐ เป็นต้นซึ่งสามารถค้นหาข้อมูลได้ใน website ของศาลยุติธรรม

ตุลาการ เช่นตุลาการศาลปกครอง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ซึ่งหลักเกณฑ์และคุณสมบัติการสอบเป็นตุลาการก็ต้องเป็นไปตามที่คณะกรรมการตุลาการศาลปกครองกำหนดไว้หรือตามที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ตามลำดับ

พนักงานอัยการ ทำหน้าที่เป็นทนายความให้รัฐหรือหน่วยงานของรัฐมีหน้าที่สั่งฟ้องหรือไม่ฟ้องผู้ต้องหาต่อศาลหลังจากที่พนักงานสอบสวนได้ส่งสรุปสำนวนคดีมาให้ ส่วนมากคดีที่พนักงานอัยการทำจะเป็นพวกคดีอาญา เช่น ฆ่าคนตาย ทำร้ายร่างกาย ยาเสพติด ฯลฯ แต่พนักงานอัยการก็ฟ้องคดีแพ่งได้เช่น คดีที่บุตรฟ้องบิดามารดา พนักงานอัยการจะต้องฟ้องคดีแทนบุตรเพราะมีกฎหมายห้ามบุตรฟ้องบิดามารดา เป็นต้น

ทนายความ ทำหน้าที่ในการฟ้องคดีไม่ว่าจะเป็น คดีแพ่ง คดีอาญา คดีปกครอง คดีผู้บริโภค ฯลฯ ซึ่งขั้นตอนตั้งแต่การเตรียมคดี การสอบข้อเท็จจริง การฟ้องคดี จนถึงคดีสิ้นสุดลงทนายความจะต้อง

ทำงานอย่างละเอียดและต้องรอบคอบมาก การทำผิดพลาดเพียงเล็กน้อยก็อาจส่งผลถึงการแพ้ชนะของคดีได้ เช่น การฟ้องคดีถ้าเขียนคำฟ้องไม่ถูกต้องศาลอาจไม่รับฟ้องได้ต้องมีทักษะในการพูดในการเขียนคำฟ้อง คำให้การ การที่คดีจะชนะหรือไม่อยู่ที่การทำดีของทนายความด้วย เพราะศาลไม่อาจรู้ข้อเท็จจริงทั้งหมด ได้ศาลมีหน้าที่ปรับบทกฎหมายกับข้อเท็จจริงและตัดสินคดี ซึ่งข้อเท็จจริงศาลรู้ได้จากคำฟ้อง คำให้การที่ นำมาสู่ศาลถ้าทนายความของกลุ่มความฝ่ายใดสืบพยานหรือดำเนินกระบวนการพิจารณาต่างๆในศาลจนทำให้ศาล เชื่อได้ว่าพยานหลักฐานของฝ่ายใดมีน้ำหนักมากกว่าศาลก็จะตัดสินให้ฝ่ายนั้นชนะคดี

การสอบเป็นทนายความที่เรียกกันว่า “สอบตัวทนาย” นั่นก็คือบุคคลที่สำเร็จการศึกษาตั้งแต่ระดับ อนุปริญญาทางนิติศาสตร์หรือปริญญาตรีทางนิติศาสตร์ การสอบแบ่งออกเป็น ภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ สอบ ปากเปล่า อบรมมรรยาททนายความ เมื่อสอบผ่านกระบวนการทั้งหมดแล้วทางสภาทนายความก็จะออก ใบอนุญาตเป็นทนายความให้ซึ่งก็สามารถว่าความได้ (ดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ website สภาทนายความ)

อาจารย์ การเป็นอาจารย์สอนกฎหมายมีทั้งอาจารย์ในมหาวิทยาลัยของรัฐและมหาวิทยาลัยของ

เอกชน ผู้ที่ต้องการเป็นอาจารย์จะเป็นพวกที่ไม่อยากประกอบวิชาชีพกฎหมาย ผู้พิพากษา อัยการ ทนายความ ฯลฯ แต่อยากใช้ความรู้ทางกฎหมายสอนให้ นิสิตหรือนักศึกษามีความเข้าใจกฎหมายอย่างถ่องแท้และก็มีเมื่อนำคำพิพากษา ศาลฎีกามาสอนวิเคราะห์ว่าตัดสินตรงตามหลักหรือไม่ หรือท่านตัดสินผิด

อย่างไรแท้ที่จริงแล้วควรตัดสินอย่างไรซึ่งเป็นการสอนให้นักศึกษามี legal mind หรือมีความคิดสำหรับการเป็นนักกฎหมายซึ่งผู้เป็นนักกฎหมายไม่ควรมองข้าม รายละเอียดการเปิดรับสมัครอาจารย์ก็เป็นไปตามที่แต่ละมหาวิทยาลัยกำหนด ซึ่งรายละเอียดสามารถเข้าไปดูได้ที่ website ของแต่ละมหาวิทยาลัย

นิติกร เป็นบุคคลที่หน้าที่ฝ่ายกฎหมายในหน่วยงานของรัฐหรือของเอกชน ทำหน้าที่เกี่ยวกับการ ร่างสัญญา ตรวจสอบสัญญา ให้ความเห็นทางกฎหมายแก่หน่วยงานของรัฐ ประสานงานกับหน่วยงานทาง กฎหมายภายนอกองค์กร เช่น นิติกรศาล นิติกรเทศบาล นิติกรกรมราชทัณฑ์ นิติกรกรมสรรพากร เป็นต้น สำหรับการสอบเป็นนิติกรที่ไม่ใช่นิติกรศาลก็ต้องสอบ ก.พ. ศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ website ของ สำนักงาน ก.พ. ส่วนนิติกรศาล ศาลจะรับสมัครเองหลักเกณฑ์ วิธีการหรือคุณสมบัติต่างๆก็เป็นไปตามระเบียบที่ศาลกำหนด

ที่ปรึกษากฎหมาย (lawfirm) เป็นตำแหน่งที่ทำงานเกี่ยวกับเป็นที่ปรึกษาของ บริษัทหรือหน่วยงานเอกชน ส่วนมากจะใช้ความรู้

เกี่ยวกับ กฎหมายหุ้นส่วน- บริษัท กฎหมายการลงทุน กฎหมายธุรกิจ กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา ทำหน้าที่เกี่ยวกับการให้ความเห็นและการดำเนินการในการจัดตั้งบริษัทในประเทศหรือต่างประเทศ ให้คำปรึกษากฎหมายเกี่ยวกับการจัดตั้งห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท ให้คำปรึกษากฎหมายเกี่ยวกับเรื่องการจัดลิขสิทธิ์สิทธิบัตรหรือเครื่องหมายการค้าของเอกชน การร่างสัญญาเป็นภาษาอังกฤษ การตรวจสัญญา เป็นต้น การเป็นที่ปรึกษากฎหมาย (lawfirm) ต้องมีความรู้ทางภาษาอังกฤษเป็นอย่างดี การรับเข้าทำงานก็อาจมีการสอบ (บางที่) หรือเป็นการสัมภาษณ์อย่างเดียว (รายละเอียดการรับสมัคร lawfirm ก็ต้องติดตามใน website ของแต่ละบริษัท)

ตำรวจ เช่น พนักงานสอบสวน ขั้นตอนเริ่มต้นของการนำคดีอาญาขึ้นสู่ศาลก็เริ่มที่การที่

พนักงานสอบสวนตรวจสอบข้อเท็จจริงต่างๆและรวบรวมพยานหลักฐานที่ได้สรุปเป็นสำนวนส่งให้กับพนักงานอัยการเพื่อให้พนักงานอัยการส่งฟ้องผู้ต้องหาต่อศาล พนักงานสอบสวนต้องการรวบรวมพยานหลักฐานที่ได้มาและทำสำนวนคดีอย่างถูกต้องและต้องมีความละเอียดรอบคอบมิเช่นนั้นแล้วหากพนักงานอัยการเห็นว่า

พยานหลักฐานไม่หนักแน่นเพียงพอก็อาจสั่งไม่ฟ้องผู้ต้องหาได้ สำหรับผู้ที่ต้องการสอบเป็นพนักงานสอบสวนก็ต้องเข้าไปดูรายละเอียดเพิ่มเติมที่กองการศึกษา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

การประกอบอาชีพอื่นๆ เช่น นายทหารพระธรรมนูญ อัยการทหาร

นายทหาร ตุลาการศาลทหาร เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ เจ้าพนักงานบังคับคดี

เจ้าพนักงานคดี(คดีผู้บริโภค) พนักงานคดีปกครอง เจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. เจ้าหน้าที่ ป.ป.ส. เจ้าหน้าที่คดีพิเศษ

(DSI) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.)สมาชิกวุฒิสภา (ส.ว.) ฯลฯ นอกจากนั้นอาชีพอื่นๆที่ผู้เขียนไม่ได้

กล่าวถึงไว้ซึ่งเป็นอาชีพที่ไม่ว่าจะเกี่ยวข้องกับกฎหมายโดยตรงหรือไม่ก็ตามผู้สนใจสามารถสืบค้นข้อมูลได้

ตาม website

บทความแนะนำการศึกษาต่อคณะนิติศาสตร์ ที่ได้จัดทำขึ้นนี้ยังไม่สมบูรณ์นักแต่ผู้เขียนก็หวังว่าบทความฉบับนี้จะเป็นประโยชน์แก่นักเรียน นักศึกษาหรือบุคคลทั่วไปที่มีความสนใจที่จะศึกษาต่อในคณะนิติศาสตร์ ซึ่งไม่ว่าต้องการจะศึกษาที่มหาวิทยาลัยใดก็ตามไม่มากก็น้อย บทความฉบับนี้หากมีข้อผิดพลาดหรือบกพร่องประการใดผู้เขียนขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว สุดท้ายนี้ผู้เขียนก็ขอเป็นกำลังใจให้ผู้ที่ตั้งใจ

และมีความมุ่งมั่นที่จะศึกษาต่อในคณะนิติศาสตร์ได้ประสบผลสำเร็จได้เข้าศึกษาต่อคณะนิติศาสตร์และในมหาวิทยาลัยที่ไฝฝืนดังคำกล่าวที่ว่า “ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น” และนำความรู้ที่ได้ศึกษาไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันนำไปใช้ในการประกอบวิชาชีพหรืออาชีพที่แม้ว่าจะไม่เกี่ยวข้องกับกฎหมายโดยตรงก็ตาม โดยอยู่บนพื้นฐานของคุณธรรมและจริยธรรมของนักกฎหมายรวมถึงไปถึงคำนึงถึงความถูกต้องและความยุติธรรมประกอบกับตัวบทกฎหมายด้วยแล้วผู้เขียนเชื่อเป็นอย่างยิ่งว่าผู้นั้นย่อมประสบความสำเร็จในชีวิตเป็นนักกฎหมายที่ดี เนื่องจากนักกฎหมายเป็นวิศวกรสังคมเมื่อนักกฎหมายที่ดีด้วยแล้ว นักกฎหมายย่อมจัดการปัญหาที่เกิดขึ้นสังคมได้บนพื้นฐานแห่งความถูกต้องชอบธรรม เมื่อปัญหาถูกแก้ไขความสงบสุขที่แท้จริงในสังคมก็ย่อมจะเกิดขึ้น

